

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1GN256 Svenska II för undervisning i förskoleklass och årskurs 1–3/verksamhetsintegrerad profil, 15 högskolepoäng

Swedish II for Teaching in Primary Teacher Programme with a Specialisation in Pre-school and Years 1–3/Teaching Practice, 15 credits

Huvudområde

Svenska språket

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för konst och humaniora 2018-05-25

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2019

Förkunskaper

UVK-kurs: OSB I – Perspektiv på läraruppdraget och skolan i samhället – grundlärare förskoleklass och grundskola åk 1–3/VI-profil, 7,5 hp (1GN231)

UVK-kurs: OSB II – Didaktik och läroplansteori, grundlärare inriktning förskoleklass/årskurs 1–6/VI-profil, 7,5 hp (1GN220)

Svenska I för undervisning i förskoleklass och årskurs 1–3/verksamhetsintegrerad profil, 15 hp (1GN252)

eller motsvarande.

Mål

Förväntade studieresultat för kursen som helhet

Efter avslutad kurs ska de studerande kunna

- redogöra för och diskutera hur läraren med utgångspunkt i forskning och beprövad erfarenhet kan utforma undervisning och bedöma elever i förskoleklass och årskurs 1–3 i deras språk-, läs- och skrivutveckling i relation till rådande styrdokument.

Delkurs 1. Barns språkutveckling, 6 hp

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- redogöra för teoretiska och didaktiska perspektiv på barns språk-, läs- och skrivutveckling i förskoleklass och årskurs 1–3, samt
- redogöra för svenska språkets grundläggande struktur ur ett funktionellt perspektiv.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- dokumentera och bedöma elevers språk-, läs-, och skrivutveckling i förskoleklass och årskurs 1–3,
- identifiera språkliga strukturer och funktioner hos olika slags texttyper och genrer,
- uppvisa utvecklad språk- och textkompetens, samt
- strukturera tankar och innehåll med ett funktionellt språkbruk.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- kritiskt granska och diskutera språk-, läs- och skrivundervisning i förskoleklass och årskurs 1–3 ur ett vetenskapligt och ämnesdidaktiskt perspektiv.

Delkurs 2. Barnlitteratur och kommunikation, 6 hp

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- redogöra för teoretiska och didaktiska perspektiv på skönlitteratur och film för barn och unga,
- redogöra för olika metoder och arbetssätt som stimulerar barns lärande och språkutveckling med fokus på elever i förskoleklass och årskurs 1–3, samt
- redogöra för samtal och skrivande som vägar in i textförståelse.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- analysera och tolka skönlitterära texter utifrån olika perspektiv,
- bedöma elevers språk-, läs- och skrivutveckling i förskoleklass och årskurs 1–3,
- med utgångspunkt i berättande texter från olika medier och i relation till aktuella styrdokument planera undervisning i svenska i förskoleklass och årskurs 1–3 för elever med olika förutsättningar, samt
- strukturera tankar och innehåll med ett funktionellt språkbruk.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- diskutera skönlitteratur och film som läromedel i svenska och andra ämnen, samt
- uppvisa medvetenhet om egen läsförmåga.

Delkurs 3. Språkutvecklande undervisning, 3 hp

Kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- med utgångspunkt i olika teoretiska och didaktiska perspektiv på språk-, läs- och skrivutveckling självständigt och tillsammans med andra planera undervisning i svenska i förskoleklass och årskurs 1–3 för elever med olika förutsättningar.
- utifrån teoretiska och didaktiska perspektiv kritiskt diskutera undervisning i

- svenska i förskoleklass och årskurs 1–3 för elever med olika förutsättningar, samt
- strukturera tankar och innehåll med ett formellt skriftspråk och i en akademisk form.

Innehåll

Delkurs 1. Barns språkutveckling, 6 hp

Delkursen behandlar teoretiska och didaktiska perspektiv på språk och litteracitet och ger fördjupade kunskaper om språk-, läs- och skrivutveckling i förskoleklass och årskurs 1–3. De studerande arbetar aktivt med språkliga strukturer och funktioner hos olika slags texttyper och genrer. I delkursen studeras analytiska redskap avsedda att stödja och bedöma elevers språk-, läs- och skrivutveckling både för elever med svenska som förstaspråk och som andraspråk, oberoende av hur långt de har kommit i sin språkutveckling. Samtalets betydelse för elevers språk-, läs- och skrivutveckling diskuteras. De studerande utvecklar och diskuterar i kursen sitt eget skrivande.

Delkurs 2. Barnlitteratur och kommunikation, 6 hp

I delkursen tillägnar sig de studerande sådana insikter och färdigheter att de på ett varierat och kreativt sätt kan arbeta med litterära texter och film i sin kommande yrkesroll. Berättelser i olika medier och deras roll i dagens skola diskuteras utifrån litteraturdidaktisk forskning och grundskolans styrdokument. De studerande får möta ett urval av skönlitteratur för barn. Även berättelser via andra medier studeras. Verken väljs så att de belyser skillnader mellan olika genrer och idéinnehåll. Relationen mellan text och bild samt den rörliga bildens betydelse studeras med fokus på pedagogisk potential. Olika möjligheter att arbeta med berättelser i skolan genom högläsning, fritt berättande och digitala verktyg prövas. I mötet med berättande texter av olika slag, delkursens facklitteratur och i textsamtal mellan studerande och lärare utvecklas fortlöpande den studerandes analys- och reflektionsförmåga.

Delkurs 3: Språkutvecklande undervisning, 3 hp

Delkursen utgår från teorier och metoder som har introducerats i delkurs 1 och 2. I delkursen planerar och diskuterar de studerande språk-, läs- och skrivutvecklande undervisning utifrån ett helhetsperspektiv på svenskämnet. Ämnesdidaktiska teorier, metoder och ett vetenskapligt arbetssätt behandlas i kursen, liksom akademiskt språkbruk och rapportens delar. Särskilt betonas forskning och beprövad erfarenhet som grund för att utforma språkutvecklande undervisning.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I förhållande till tidigare genomförda kurser fortsätter den studerande att utveckla sin kompetens att tillgodogöra sig aktuella och relevanta forskningsartiklar, att öka sin kommunikativa förmåga i tal och skrift och att använda digitala verktyg.

Professionsbas och professionell progression

Kopplingen till yrkespraktiken stärks genom verksamhetsintegrering.

Vid undervisning som på schemat markerats som seminarium eller metodikpass gäller obligatorisk närvaro.

Undervisningsformer

Undervisning ges i form av föreläsningar, obligatoriska seminarier, metodikpass och verksamhetsintegrerade delar.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda. Betygskriterier för Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

Studerande som ej har deltagit i obligatoriska seminarieövningar och metodikpass kompletterar genom muntlig eller skriftlig uppgift.

Kursen examineras genom muntliga och skriftliga prov och verksamhetsintegrerat

Kursen examineras genom muntliga och skriftliga prov och verksamhetsintegrerat arbete, där redovisning till vissa delar genomförs med stöd av digitala verktyg.

Delkurs 1 examineras genom skriftlig salstentamen, skriftliga inlämningsuppgifter och muntliga redovisningar under seminarier och metodikpass. Salstentamen bedöms med betygsskala U–VG och seminarieuppgifterna med U–G

Delkurs 2 examineras genom aktivt deltagande i seminarier och skriftlig hemtentamen. Seminarieuppgifterna bedöms med betygsskalan U–G och hemtentamen med betygsskala U–VG.

Delkurs 3 examineras genom en mindre skriftlig rapport, muntlig redovisning och seminarier. Betygsskala U–G.

För kursbetyget Väl godkänd ska minst 8 hp vara väl godkända.

Studenter som inte godkänts vid ordinarie examinationstillfälle ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt. Kursvärderingen genomförs anonymt och resultat och analys av kursvärderingen återkopplas till de studerande som genomfört kursen och till de studerande som deltar vid nästa kurstillfälle, samt redovisas för berört programråd och arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i en examen tillsammans med följande kurser som helt eller delvis överlappar innehållet i denna kurs: 1GN008, 1GN232, 1GN255.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den studerande.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteratur

Delkurs 1. Barns språkutveckling

Ämnesdidaktisk facklitteratur

Axelsson, Monica & Jönsson, Karin (2016 eller senare). *Bygga broar och öppna dörrar: att läsa, skriva och samtala om texter i förskola och skola*. Stockholm: Liber. Ca 100 s. Urval.

Berg, Elisabeth (2011 eller senare). *Läs- och skrivundervisning: teorier, trender och tradition*. Lund: Studentlitteratur. Ca 100 s. Urval.

Greppa flerspråkigheten [Elektronisk resurs]. (2018). Skolverket. Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=3905>. 158 s.

Gibbons, Pauline (2016 eller senare). *Stärk språket, stärk lärandet: språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet*. Stockholm: Hallgren & Fallgren. 275 s.

Nya språket lyfter! Bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1–6 enligt Lgr 11. (2012). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2474>. 111 s.

Wedin, Åsa (2011). *Språkande i förskolan och grundskolans tidigare år*. Lund: Studentlitteratur. 156 s.

Ämnesteoretisk facklitteratur

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna (2016 eller senare). *Akademiskt läsande och skrivande*. Lund: Studentlitteratur. 202 s.

Vetenskapliga artiklar tillkommer i överenskommelse med undervisande lärare, 150 s.

Referenslitteratur

Bolander, Maria (2012 eller senare). *Funktionell svensk grammatik*. Stockholm: Liber. 244 s.

Bolander, Maria (2012 eller senare). *Funktionell svensk grammatik*. Övningsbok. Stockholm: Liber. 72 s.

Holmberg, Per & Karlsson, Anna-Malin (2006 eller senare). *Grammatik med betydelse: en introduktion till funktionell grammatik*. Uppsala: Hallgren & Fallgren. 222 s.

Karlsson, Ola (red.) (2017 eller senare). *Svenska skrivregler*. Stockholm: Liber 308 s.

Aktuella styrdokument för verksamhet i förskoleklass och grundskola. Se www.skolverket.se

Delkurs 2. Barnlitteratur och kommunikation

Ämnesdidaktisk facklitteratur

Molloy, Gunilla. (2011). *Selma Lagerlöf i mångfaldens klassrum*. Lund: Studentlitteratur. 176 s.

Langer, Judith. (2017). *Litterära föreställningsvärldar. Litteraturundervisning och litterär förståelse*. Göteborg: Daidalos. Ca 100 s. Urval.

Stensson, Britta. (2006). *Mellan raderna. Strategier för en tolkande läsundervisning*. Göteborg: Daidalos. Ca 100 s. Urval.

Ämnesteoretisk facklitteratur

Andersson, Maria & Druker, Elina (red). (2017). *Mångkulturell barn- och ungdomslitteratur: analyser*. Studentlitteratur. Ca 80 s. Urval.

Boglund & Nordenstam. (2015 eller senare). *Från fabler till manga 1: litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barnlitteratur*. Malmö: Gleerups. Ca 100 s. Urval.

Jansson, Malena (red) (2016 eller senare). *Introduktion till filmpedagogik. Vita duken som svarta tavlan*. Malmö: Gleerups. Ca 100 s. Urval.

Nikolajeva, Maria. (2017 eller senare). *Barnlitteraturens byggklossar*. Lund: Studentlitteratur. Ca 100 s. Urval.

Vetenskapliga artiklar tillkommer i överenskommelse med undervisande lärare, ca 100 s.

Aktuella styrdokument för verksamhet i förskoleklass och grundskola. Se www.skolverket.se

Skönlitteratur läses enligt särskilda anvisningar. Ca 700 s.

Delkurs 3. Språkutvecklande undervisning

Delkurs 3. Språkvecklande undervisning

Ämnesdidaktisk facklitteratur

Axelsson, Monica & Jönsson, Karin (2016 eller senare). *Bygga broar och öppna dörrar: att läsa, skriva och samtala om texter i förskola och skola*. Stockholm: Liber. Ca 100 s. Urval.

Berg, Elisabeth (2011 eller senare). *Läs- och skrivundervisning: teorier, trender och tradition*. Lund: Studentlitteratur. Ca 100 s. Urval.

Nikolajeva, Maria. (2017 eller senare). *Barnlitteraturens byggklossar*. Studentlitteratur. Ca 100 s. Urval.

Ämnesteoretisk facklitteratur

Vetenskapliga artiklar tillkommer i överenskommelse med undervisande lärare, ca 100 s.

Aktuella styrdokument för verksamhet i förskoleklass och grundskola. Se www.skolverket.se